

ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΑ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ / Ιανουάριος – Ιούνιος 2016

*21/4/2016 : Εμφάνιση λεμφώματος από
Λοιμώδη Μονοπυρήνωση &
Νοσηλευτική
φροντίδα*

*(Παππά Χρυσούλα- Παρασκευή, Τσώνου Κονδυλία
/ Σπουδάστριες ΤΕΙ Νοσηλευτικής)*

ΘΕΜΑΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ: ΠΑΘΟΛΟΓΙΚΗ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ

ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ Γ.Ν.ΑΜΦΙΣΣΑΣ

Τι είναι Λοιμώδης Μονοπυρήνωση;

- ▶ **Λοιμώδης μονοπυρήνωση ή αλλιώς νόσος του φιλιού είναι ένα μεταδοτικό κλινικό σύνδρομο.** Η νόσος εμφανίζεται στον οργανισμό όταν προσβληθεί από τον ιό Epstein-Barr (EBV), ο οποίος είναι υπεύθυνος και για την εμφάνιση της νόσου Hodgkin και επιπλέον του Λεμφώματος Burkitt . Αφορά κυρίως τους εφήβους, καθώς επίσης και τους νεαρούς ενήλικες. Προσβάλλει το σύστημα των λεμφαδένων, το συκώτι και κάποιες φορές εμφανίζει εξανθήματα στο δέρμα.
- ▶ Ο ιός Epstein- Barr επιτίθεται στα λευκά αιμοσφαίρια κυρίως στα Β-λεμφοκύτταρα, τα οποία διακρίνουν τα αντιγόνα και παράγουν συγκεκριμένα αντισώματα. Η λοιμώδης μονοπυρήνωση βρίσκεται σε έξαρση τα τελευταία χρόνια και ειδικότερα τις εποχές της Άνοιξης και του Φθινοπώρου .

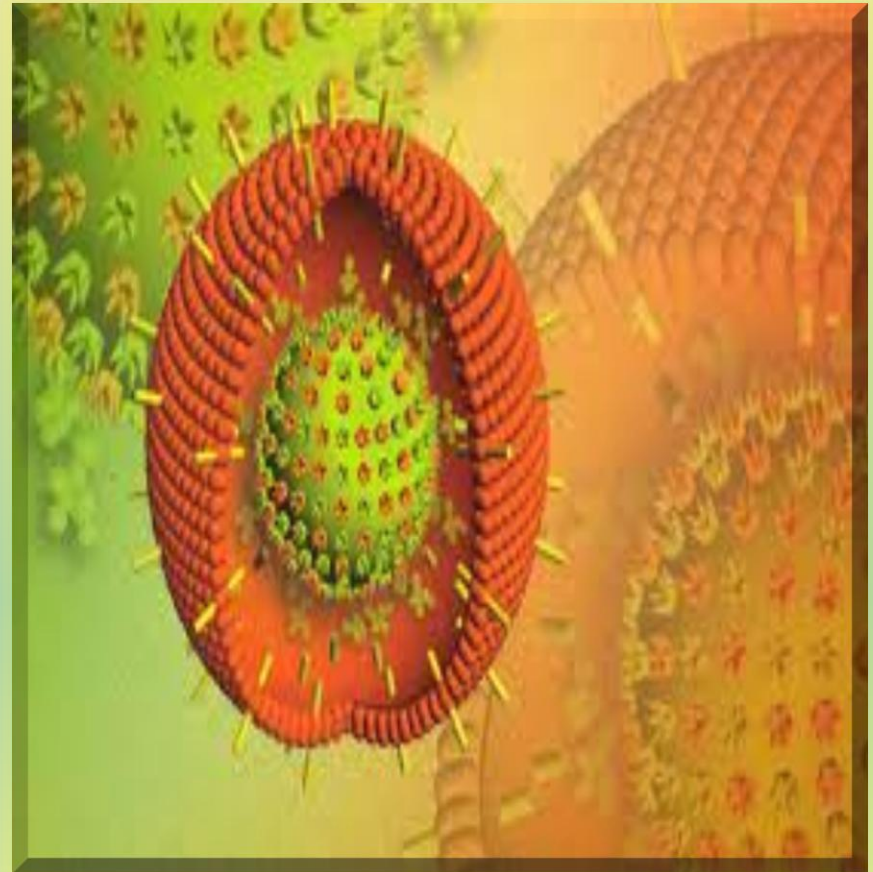
Λίγα λόγια για τον ιό Epstein - Barr

- ▶ Ο ιός Epstein-Barr (EBV) ή ανθρώπινος ερπητοϊός, είναι ο πιο κοινός μεταμορφωτικός ερπητοϊός στον άνθρωπο. **Μεταδίδεται συνηθέστερα με τη στοματική μεταφορά σάλιου αλλά και από γεννητικές εκκρίσεις.**
- ▶ Πρέπει να τονίσουμε ότι δεν συγκαταλέγεται στα αφροδίσια νοσήματα και να τον διαχωρίσουμε από τον ιό του AIDS ή και της Ηπατίτιδας, ο ιός Epstein-Barr αρκετές φορές διαμένει στον οργανισμό και μετά το πέρας της νόσου.

Περιγραφή ιού:

- ▶ Ένα κανονικό κύτταρο EBV έχει δίκλωνο DNA ιό, που περικλείεται από πρωτεϊνική κάψα. Το καψίδιο περιβάλλεται από μια πρωτεΐνη και αυτή με τη σειρά της από λιπιδική μεμβράνη.
- ▶ Η ιική μεμβράνη ή ιική κυτταροκίνη, την vIL-10, είναι ενσωματωμένη με γλυκοπρωτεΐνες που είναι απαραίτητα για την εισχώρηση τους στο κύτταρο.

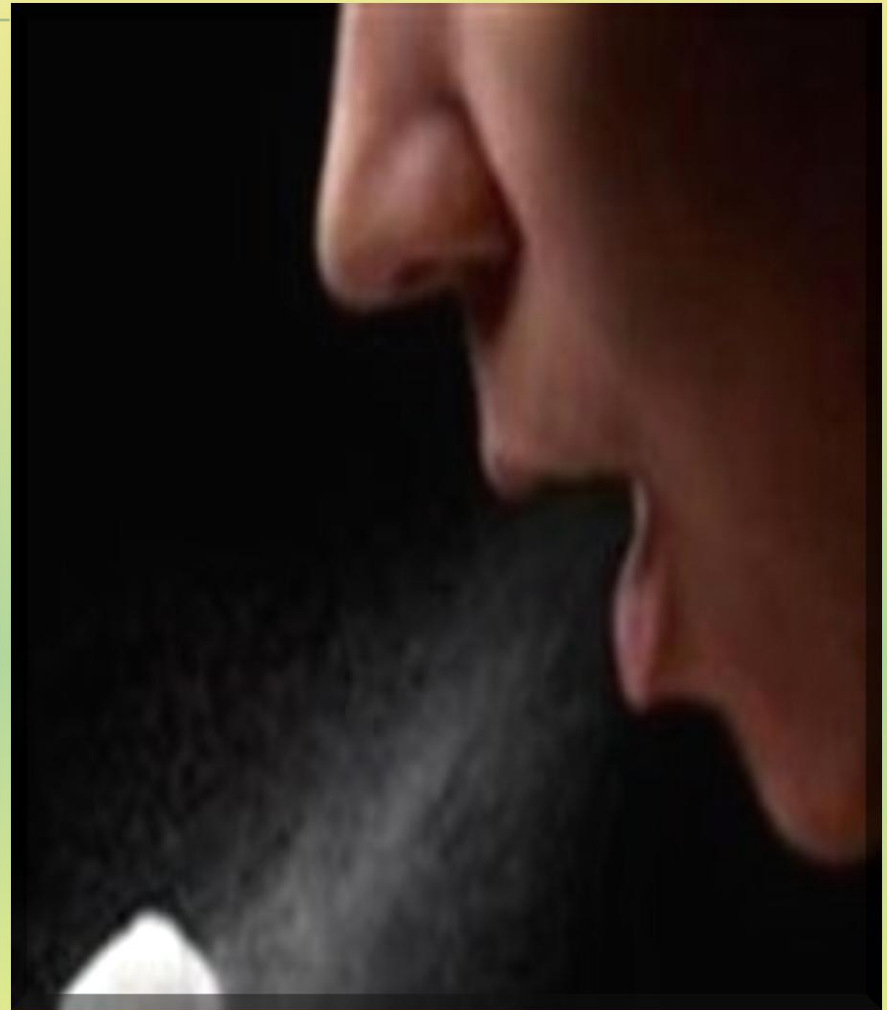
Τρόποι μετάδοσης:

- ▶ Η λοιμώδης μονοπυρήνωση ονομάζεται όπως προαναφέραμε και νόσος του φιλιού. Τα υγρά του στόματος μεταφέρουν το μολυσματικό μεταδοτικό ιό EBV και άλλα νοσήματα από το άτομο που νοσεί στον υγιή.
- ▶ Αυτό σημαίνει ότι μεταδίδεται όχι μόνο με το φιλί αλλά με κάθε τρόπο επαφής με το σάλιο, ασθενούς ή φορέα όπως με την κοινή χρήση ποτηριού.

Τρόποι μετάδοσης:

- ▶ Σε αυτό το χρονικό διάστημα ο ιός μεταδίδεται και σε άλλα άτομα.
- ▶ Επίσης μεταδίδεται με τα σταγονίδια του βήχα ή του φτερνίσματος ενός μολυσμένου ατόμου.
- ▶ Είναι σημαντικό να τονίσουμε ότι στα παιδιά μεταδίδεται από τον οικογενειακό περίγυρο και από το σίελο των συμμαθητών τους.
- ▶ Ενώ οι ενήλικες και οι έφηβοι περισσότερο διαμέσω του φιλιού.

Συμπτώματα:

Το άτομο που έχει μολυνθεί από τον ιό θα εμφανίσει συμπτώματα μετά από 4 έως 8 εβδομάδες και είναι η χρονική περίοδος επώασης. Τις πρώτες ημέρες ο ασθενής παρουσιάζει:

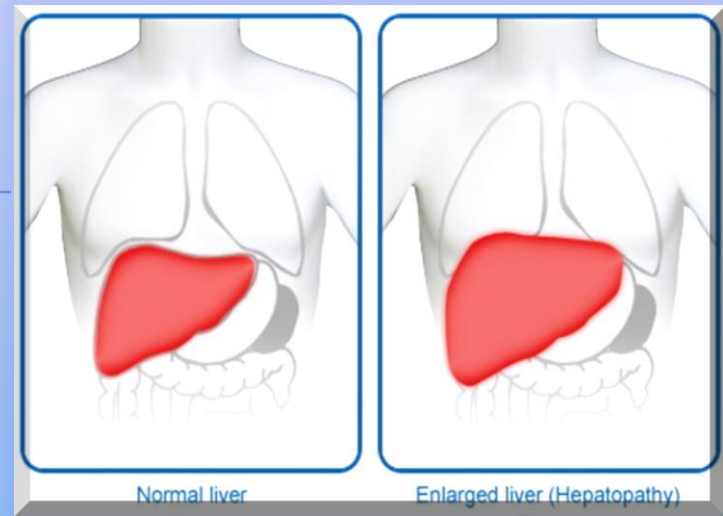
- **Κόπωση**
- **Ανορεξία**
- **Πονοκέφαλο**
- **Ρίγος**
- **Φαρυγγίτιδα**

Mononucleosis causes:

- Fever
- Fatigue
- Sore throat
- Swollen lymph glands

- ▶ Ακολουθεί υψηλός πυρετός και η φαρυγγίτιδα χειροτερεύει.
- ▶ Οι λεμφαδένες εμφανίζονται διογκωμένες, συγκεκριμένα στην περιοχή του λαιμού, δηλαδή των οπίσθιων τραχηλικών, μασχαλαίων και βουβωνικών λεμφαδένων.
- ▶ Ο συνδυασμός της διόγκωσης των λεμφαδένων παράλληλα με την αύξηση της θερμοκρασίας του σώματος πιθανόν να οδηγήσει στην εξάπλωση του ιού σε όλα σχεδόν τα όργανα του ασθενούς.
- ▶ Η διόγκωση των λεμφαδένων σταματάει περίπου μετά από πέντε εβδομάδες.
- ▶ Στα παιδιά, ιδιαίτερα όσο είναι πιο μικρά η εικόνα διαφοροποιείται λίγο με πιο έντονη σπληνομεγαλία, ηπατομεγαλία, ρινίτιδα και βήχα ενώ το εξάνθημα είναι πιο ευδιάκριτο.

Κλινική εικόνα:

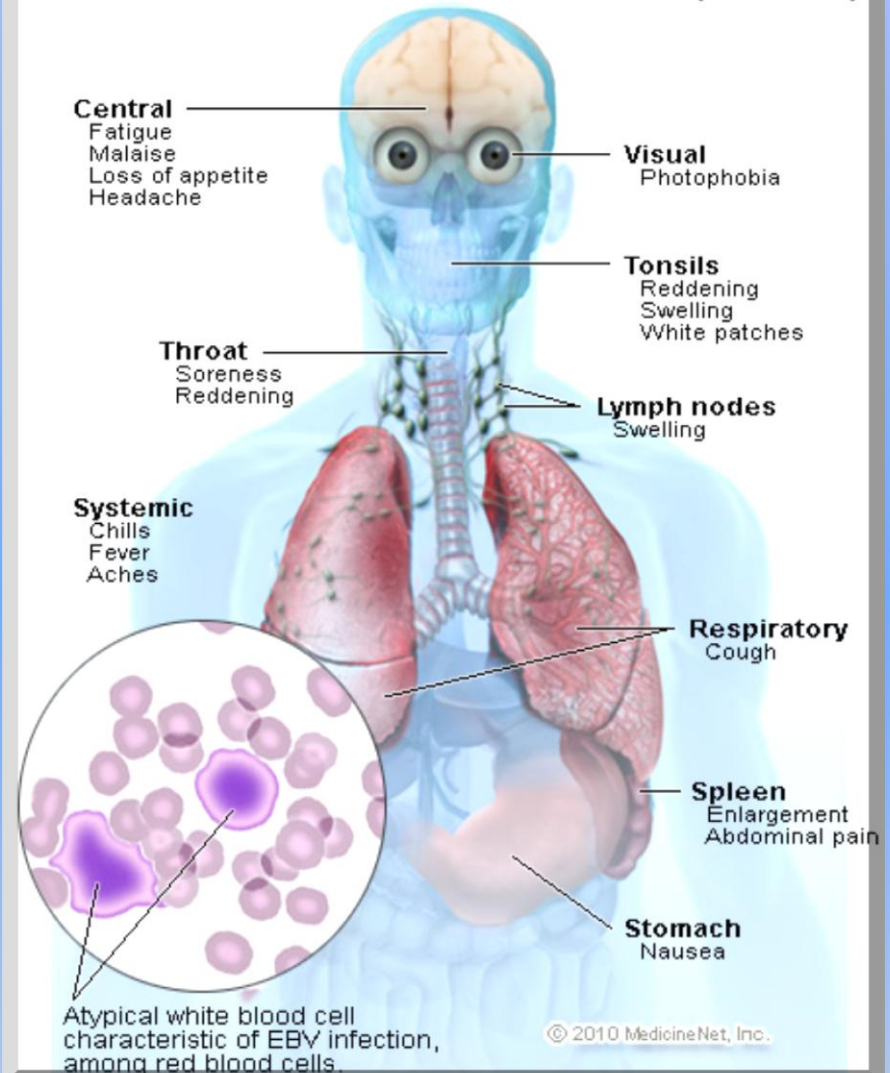
Ο ασθενής παρουσιάζει συνήθως:

1. Υψηλός πυρετός μέχρι 40°C
2. Κακουχία
3. Λεμφαδενοπάθεια τραχηλική ή διάχυτη
4. Φαρυγγαλγία

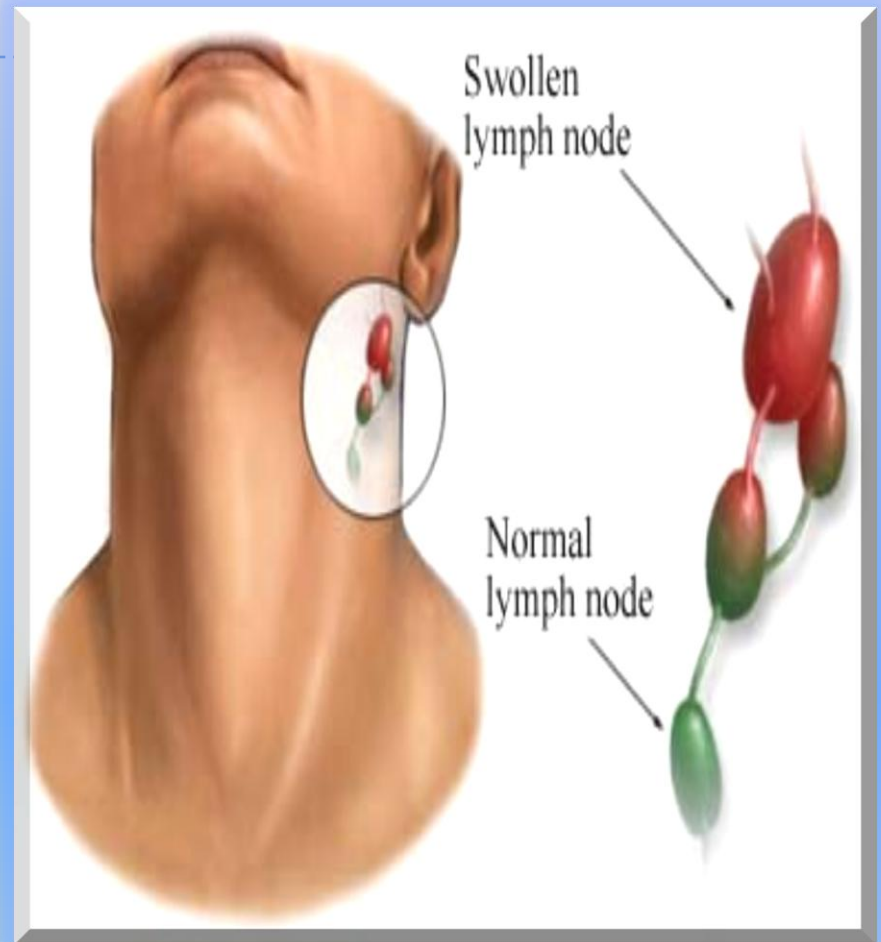
Σπάνια μπορεί να συνυπάρξει

1. Φαρυγγοαμυγδαλίτιδα
2. Εξάνθημα κηλιδοβλατιδώδες
3. Σπληνομεγαλία-ηπατομεγαλία
4. Διάρροια

Infectious Mononucleosis (Mono)

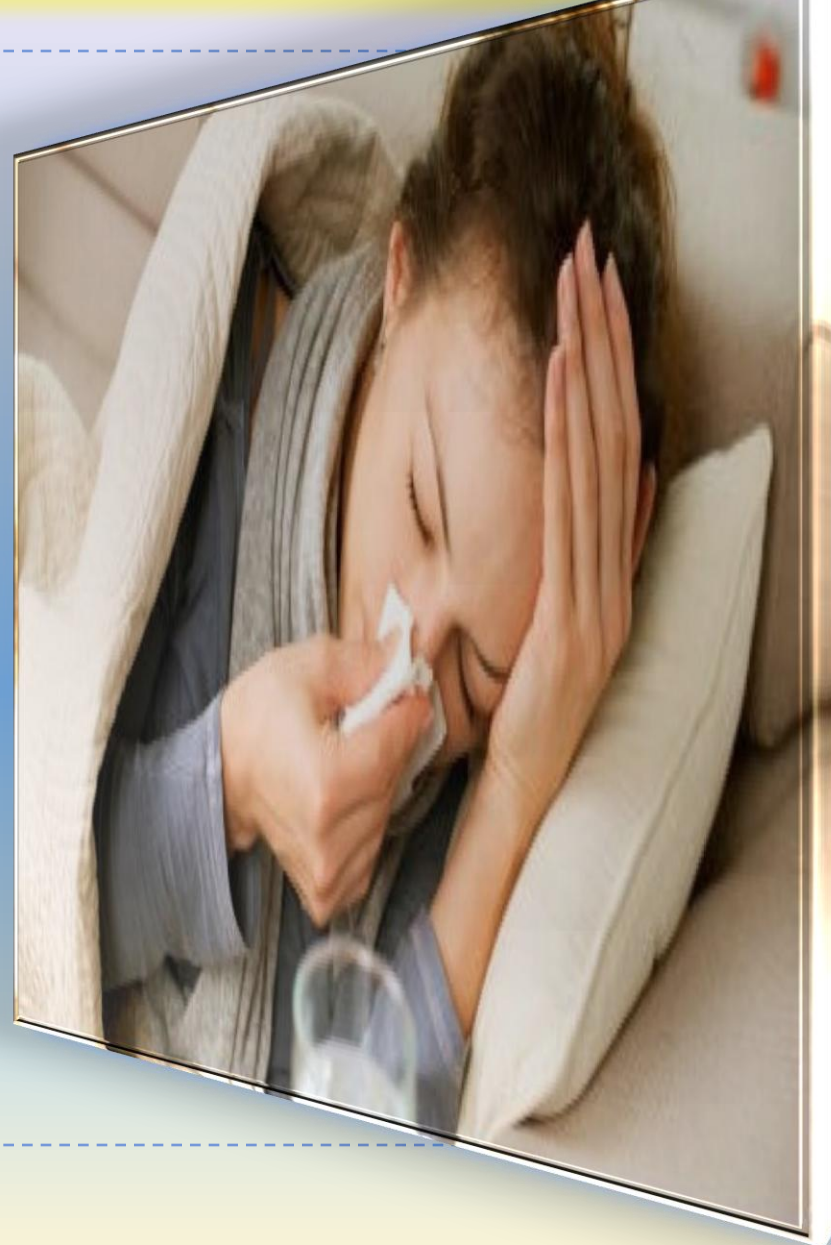

- ▶ Ωστόσο, αρκετά συχνά η κλινική εικόνα είναι άτυπη.
- ▶ Έτσι δυσκολεύει τη διάγνωση της νόσου από τους θεράποντες ιατρούς αφού τα συμπτώματα παραπέμπουν και σε άλλες ασθένειες.

Θεραπεία:

- ▶ **Θεραπεία για τη νόσο της λοιμώδους μονοπυρήνωσης δεν υπάρχει, καθώς είναι αυτοιώμενη νόσο.**
- ▶ Χορηγούνται φάρμακα για την αντιμετώπιση των συμπτωμάτων .
- ▶ Την πρώτη εβδομάδα είναι αναγκαία η διαμονή του στο σπίτι, για τη θεραπεία της νόσου είναι απαραίτητα τα αντιπυρετικά φάρμακα αφού ο πυρετός είναι υψηλός και σταθερός για αρκετό καιρό.

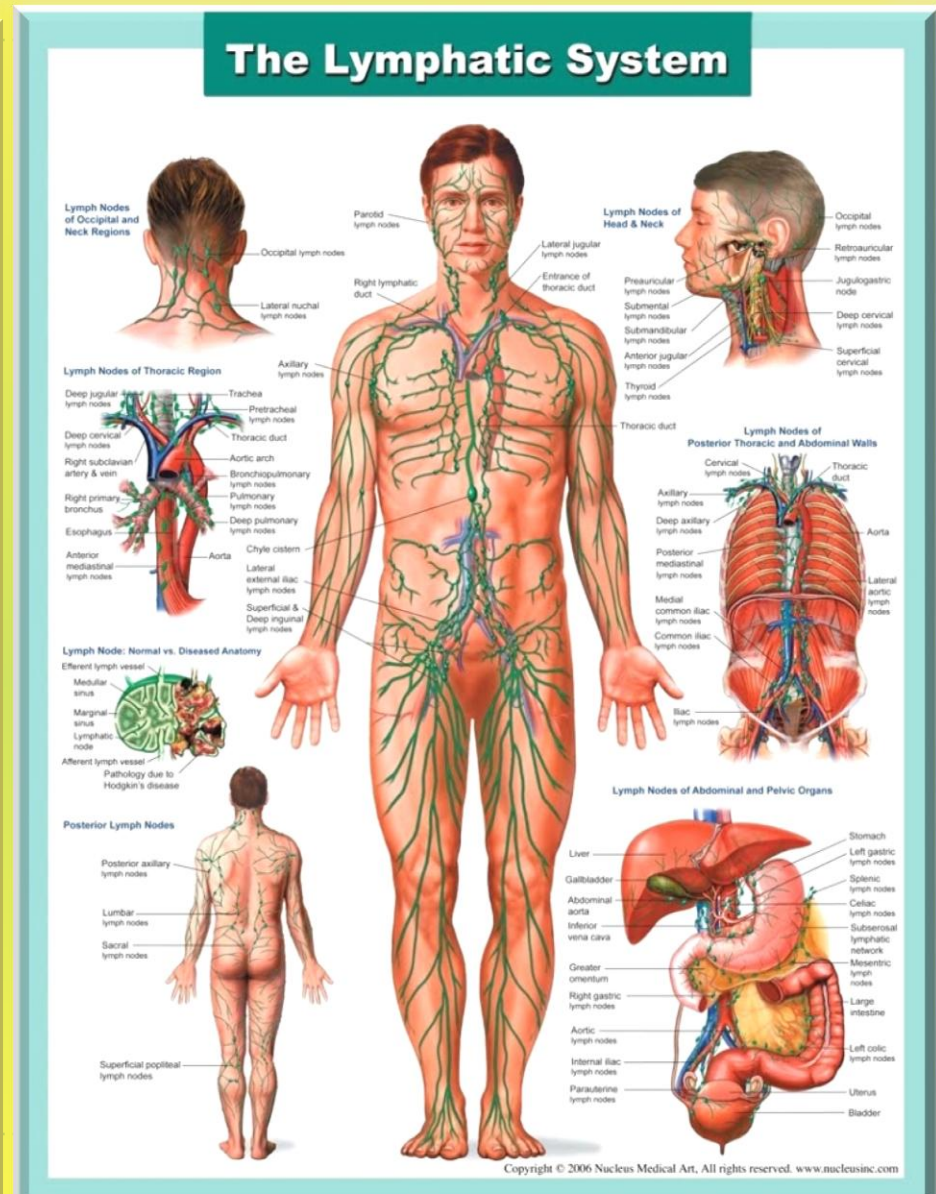
Θεραπεία:

- ▶ Η καλύτερη θεραπεία είναι η πλήρης κατάκλιση, ξεκούραση και καλή υγιεινή ώστε να μην εμφανιστεί στο ασθενή επιπλοκές πνευμονικές λοιμώξεις ή ηπατίτιδες.
- ▶ Έχει μεγάλη σημασία οι νοσούντες να προσέχουν τη διατροφή τους, να μην αθλούνται γιατί ο σπλήνας είναι διογκωμένος και μπορεί να επέλθει ευκολότερα ρήξη του σπλήνα.
- ▶ Σε περίπτωση που οι αδένες έχουν διογκωθεί τόσο πολύ ώστε να προκαλέσουν δύσπνοια, τότε δίνεται κορτιζόνη με σκοπό να μικρύνουν.
- ▶ Ο τρόπος θεραπείας είναι παρόμοιος και στα παιδιά. Συγκεκριμένα όμως πρέπει να μην έρχονται σε επαφή με άλλα παιδιά που εμφανίζουν μολύνσεις της ανώτερης αναπνευστικής οδού.

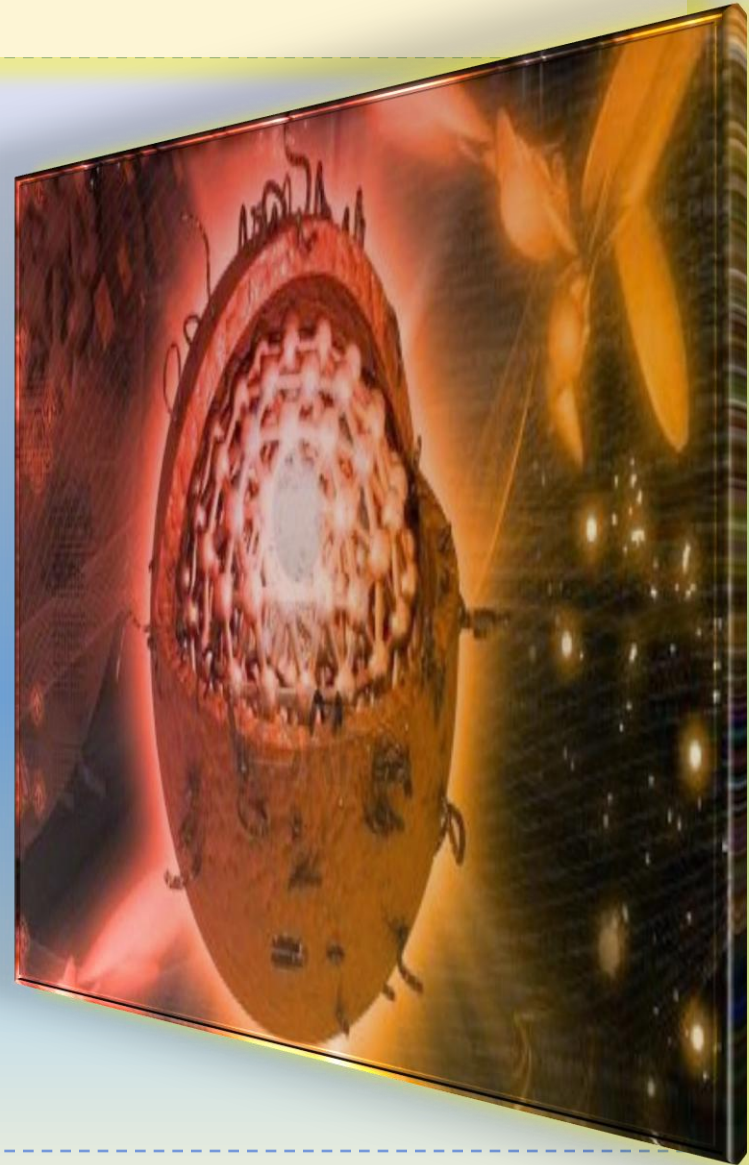
Εμφάνιση λεμφώματος :

- ▶ Λέμφωμα είναι ένα είδος καρκίνου, που αφορά και ξεκινά κυρίως από τα λεμφοκύτταρα του ανοσοποιητικού μας συστήματος, γίνεται με λίγα λόγια ανώμαλος αναδιπλασιασμός κυττάρων και ο κύκλος της ζωής τους δεν εξελίσσεται σωστά.
- ▶ Στην συνέχεια παρουσιάζεται σαν ένας συμπαγής όγκος των λεμφοειδή κυττάρων.
- ▶ Τα λεμφώματα χωρίζονται σε 2 μεγάλες κατηγορίες:
 1. Τη νόσο Hodgkin
 2. το κακοήθες ή μη Hodgkin λέμφωμα

Εμφάνιση λεμφώματος :

- ▶ Το λέμφωμα Burkitt συγκαταλέγεται στην κατηγορία των μη- Hodgkin λεμφωμάτων.
- ▶ Ωστόσο τα σπάνια λεμφώματα συμπλέκονται συνήθως με τον ιό EBV.
- ▶ Το λέμφωμα Burkitt συσχετίζεται με το ιό Epstein-Barr, όπως έχει παρατηρηθεί παραπάνω είναι ο ίδιος που προκαλεί και τη λοιμώδη μονοπυρήνωση.

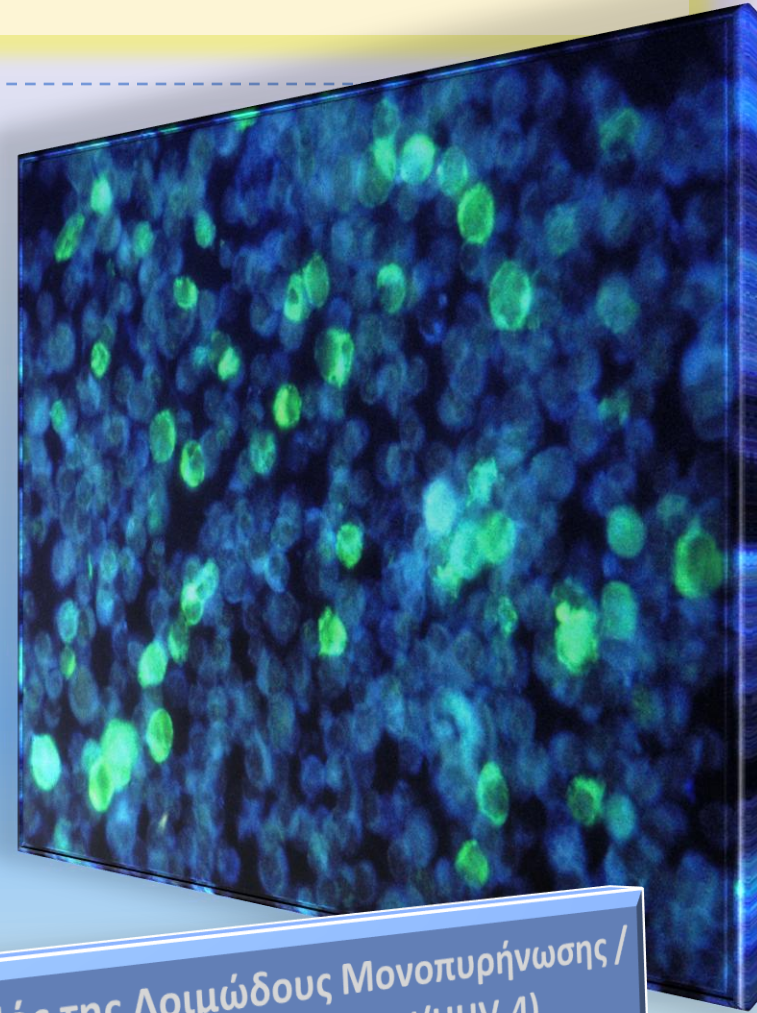

A microscopic view of cancer cells, showing several large, irregularly shaped cells with prominent nuclei and long, thin, hair-like projections extending from their surfaces. The cells are set against a background of a textured, reddish-pink surface, possibly representing a blood vessel or tissue. The overall color palette is dominated by reds and oranges, with a bright, glowing light source in the background.

Η 15η Σεπτεμβρίου έχει καθιερωθεί ως η
Παγκόσμια Ημέρα Ευαισθητοποίησης για το
Λέμφωμα, μιας ασθένειας για την οποία δεν ξέρουν
αρκετά οι περισσότεροι συμπολίτες μας.

Λέμφωμα burkitt

- ▶ Ο ιός Epstein –Barr έχει εμπλακεί με την παθογένεια διαφόρων όγκων στον άνθρωπο όπως είναι το λέμφωμα Burkitt, λεμφώματα από Β κύτταρα, συγκεκριμένα όμως σε ασθενείς με επίκτητο σύνδρομο ανεπάρκειας .
- ▶ Πρόκειται, δηλαδή, για ένα είδος καρκίνου των Β λεμφοκυττάρων της γνάθου, ο οποίος εμφανίζεται σε ασυνήθιστη γεωγραφική κατανομή.

Ιός της Λοιμώδους Μονοπυρήνωσης / Epstein-Barr (EBV/HHV-4)

Λέμφωμα burkitt

- ▶ Τα παιδιά της Αφρικής έχουν μεγαλύτερη πιθανότητα να πάθουν λέμφωμα Burkitt, γιατί δεν μπορούν να καταπολεμήσουν τη μόλυνση από EBV, αφού έχουν αποδυναμωθεί από την ελονοσία (*Falciparum Malaria*).
- ▶ Η συχνότητα στην Αφρική ακόμη και σήμερα για τη συγκεκριμένη μορφή παιδικού καρκίνου είναι υψηλότερη από κάθε άλλη περιοχή στον κόσμο.
- ▶ Αυτό οφείλεται στον συσχετισμό του λεμφώματος Burkitt με τον ίο Epstein-Barr σε ποσοστό μέχρι και 95%. Με λίγα λόγια όλοι οι ασθενείς στα κύτταρα του όγκου φέρουν το γονιδίωμα του EBV. Ο ιός εμφανίζεται λιγότερο συχνά σε ασθενείς εκτός Αφρικής.

Συμπτώματα

- ▶ Στις αναπτυγμένες χώρες, το πιο συνηθισμένο σύμπτωμα είναι το πρήξιμο στην κοιλιά που ξεκινάει από το έντερο.
- ▶ Το λέμφωμα Burkitt είναι δυνατόν να επηρεάσει και άλλα ζωτικά όργανα όπως το μάτι, οι ωοθήκες, τα νεφρά, και τους αδενικούς ιστούς συγκεκριμένα του στήθους, του θυρεοειδούς ή των αμυγδαλών.

Συμπτώματα

- ▶ Στην Αφρικανική ήπειρο επηρεάζει συνήθως τη γνάθο. Οι ενήλικες μπορεί να εμφανίσουν ως πρώτα συμπτώματα του λεμφώματος Burkitt, πρήξιμο σε κάποιο λεμφικό κόμβο, πρησμένη κοιλιακή χώρα, προκαλώντας πόνο.
- ▶ Αν ο όγκος υπάρχει στο στήθος τότε είναι πιθανόν να προκαλέσει πίεση στον αεραγωγό και δυσκολία στην αναπνοή. Το πιο συχνό σύμπτωμα είναι ένας μεγάλος όγκος στην κοιλιακή χώρα του παιδιού.

Μικροί ασθενείς με λέμφωμα Burkitt.

Φαίνεται η διάσπαση των δοντιών και η μερική απόφραξη της αναπνευστικής οδού.

- Επτά χρονών αγοράκι από την Αλγερία με ιστορικό αρκετών μηνών της διάγνωσης, με οίδημα στη γνάθο, έχει υποβληθεί σε αγωγή με αντιβιοτικά.
- Ο όγκος είναι πληγωμένος και ξηραμένος.

Μικροί ασθενείς με λέμφωμα Burkitt.

Παιδί με όγκο, με προεξοχή στο δεξί του μάτι, λόγω εμφάνισης του όγκου στη γνάθο.

Κοιλιακό πρήξιμο από την εμφάνιση του λεμφώματος σε κοριτσάκι.

Κλινική εικόνα:

Η κλινική εικόνα ενός ασθενή είναι η ακόλουθη:

1. Ανώδυνη διόγκωση στο λαιμό και στη μασχάλη
2. Νυχτερινή εφίδρωση
3. Ανεξήγητος πυρετός
4. Απώλεια βάρους και κόπωση
5. Βήχας ή δυσκολία στην αναπνοή
6. Επίμονη φαγούρα σε όλο το σώμα
7. Οίδημα ή διόγκωση στην βουβωνική περιοχή

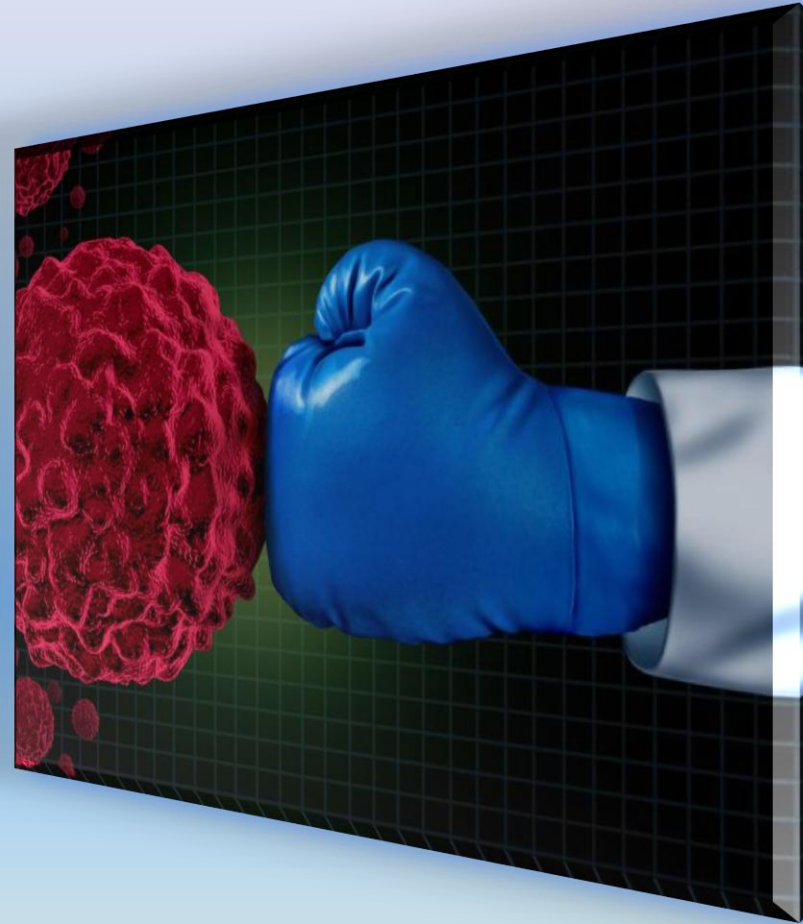
Θεραπεία:

- ▶ Αισιόδοξο είναι το γεγονός ότι το λέμφωμα παρουσιάζει τα μεγαλύτερα ποσοστά ίασης από τα υπόλοιπα είδη καρκίνου. Ο στόχος της θεραπείας είναι η υποχώρηση της ασθένειας ή της ίασης της.
- ▶ Οι κυριότεροι τρόποι θεραπείας του λεμφώματος είναι:
 - Χημειοθεραπεία & Ακτινοθεραπεία
 - Θεραπεία με μονοκλωνικό αντίσωμα
 - Θεραπεία υψηλής δόσης με την υποστήριξη των βλαστικών κυττάρων
 - Θεραπείας με κορτικοστεροειδή

Πρόγνωση:

- ▶ Η πρόγνωση εξαρτάται σε μεγάλο βαθμό από:
 - την έκταση της νόσου
 - την παρουσία ή απουσία της μετάστασης
 - τη ανταπόκριση στη θεραπεία
 - την ηλικία και τη γενική υγεία του παιδιού
 - στην ανοχή του παιδιού από συγκεκριμένα φάρμακα και τις διαδικασίες ή τις θεραπείες και
 - νέες εξελίξεις στη θεραπεία
- ▶ Για την μείωση του φαινομένου αυτού νέες μέθοδοι συνεχώς ανακαλύπτονται έτσι ώστε να βελτιωθεί η θεραπεία και να μειωθούν οι παρενέργειες.

Νοσηλευτική φροντίδα

- ▶ Η νοσηλευτική φροντίδα ασκείται σε ένα άτομο πριν ακόμα γεννηθεί, κατά τη διάρκεια της ζωής του , αλλά και μέχρι τη στιγμή που έχει πεθάνει.
- ▶ Η δουλειά της νοσηλεύτριας είναι αρκετά σημαντική αφού πρέπει να υποστηρίξει τον ασθενή της, για να μπορέσει να ξεπεράσει και να αντιμετωπίσει το πρόβλημά του.
- ▶ Είναι αναγκαίο να πληροφορεί καθημερινά και χωρίς χλευασμούς τους αρρώστους της.
- ▶ Αν παρατηρήσει διαφορετική συμπεριφορά στον άρρωστο θα πρέπει να ενημερώσει το γιατρό για την παράξενη αλλαγή του και να του δίνει μεγαλύτερη σημασία, χωρίς όμως να ξεφύγει από τα όρια της δουλειάς και να συνδέεται συναισθηματικά μαζί τους.

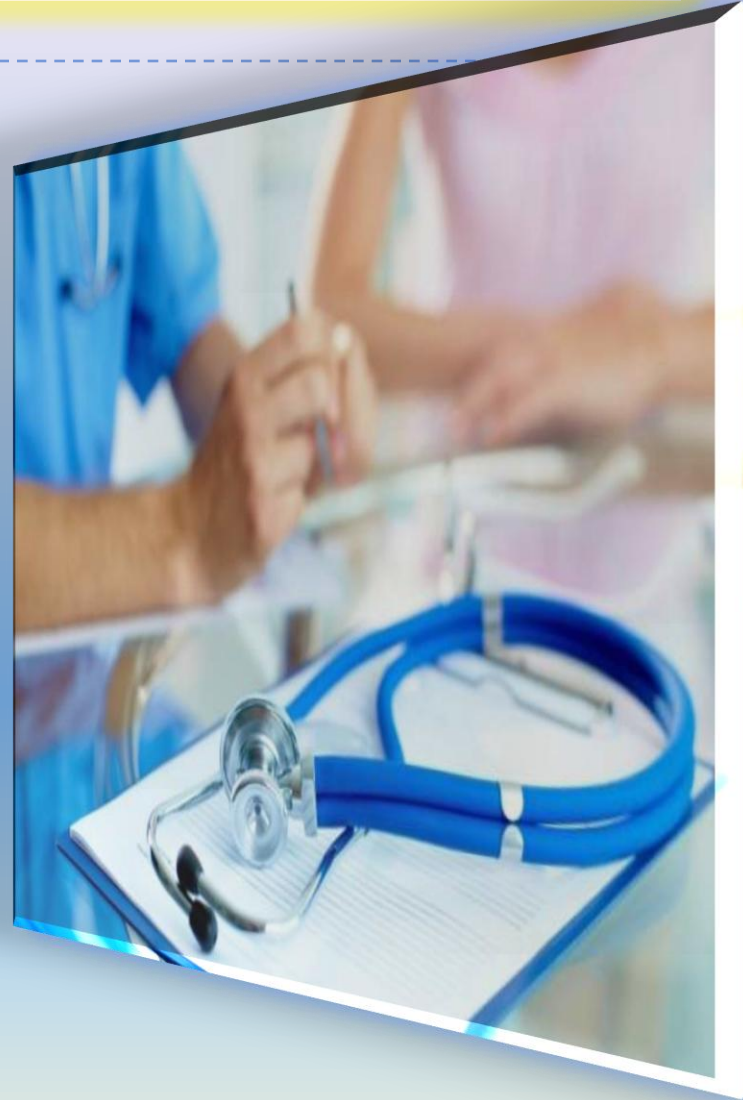
Νοσηλευτική φροντίδα

- ▶ Η ψυχική κατάσταση του αρρώστου βρίσκεται σε ένα ασταθές και μεταβαλλόμενο έδαφος, λόγω της σωματικής του εξασθένησης.
- ▶ Η νοσηλεύτρια ή ο νοσηλευτής πρέπει να προσφέρει σταθερότητα και να διατηρήσει την ψυχική υγεία του ασθενούς σε υψηλά επίπεδα.
- ▶ Είναι αναγκαίο η νοσηλεύτρια να ενημερώσει τον ασθενή της για λέμφωμα και να του παρέχει συμβουλές για την ζωή κατά τη διάρκεια της ασθένειας-θεραπείας. Επιπλέον, είναι καλό να δίνει πληροφορίες στους φροντιστές για την κατάσταση και τις ανάγκες του ασθενούς αλλά και στους φίλους με μη-Hodgkin λέμφωμα, ώστε να συμπεριφέρονται με τον καταλληλότερο δυνατό τρόπο στο άτομο που νοσεί .

Νοσηλευτική φροντίδα

- ▶ Θα πρέπει να εκπαιδεύονται οι νοσηλευτές, ώστε να μπορούν να μεταδώσουν στους αρρώστους τις γνώσεις τους.
- ▶ Επίσης πρέπει να είναι σε θέση να συζητήσει με τον άρρωστο για τη ασθένεια του και τη θεραπεία του πιο εύκολα. Καλό θα ήταν να τονίσει στον οικογενειακό περίγυρο ότι δεν χρειάζεται να απομονώσουν τον ασθενή αλλά να τον διατηρήσουν στη κοινωνία.
- ▶ Είναι καλό να προωθήσει τους ασθενείς σε ειδικά προγράμματα παροχής υπηρεσιών υποστήριξης για άτομα με λέμφωμα.

Συμπεράσματα

- ▶ Το λέμφωμα Burkitt είναι ένα εξαιρετικά ταχέως αναπτυσσόμενος όγκος με υψηλή ευαισθησία στη χημειοθεραπεία. Εμφανίστηκε αρχικά στην Αφρική και αυτήν μαστίζει ακόμα σε μεγάλο βαθμό. Θύματα του στις αναπτυσσόμενες χώρες είναι ως επί το πλείστον μικρά παιδιά, σε αντίθεση με το δυτικό κόσμο που όχι μόνο είναι σπανιότερο αλλά επιτίθεται σε ενήλικες.
- ▶ Εδώ πρέπει να τονίσουμε ότι στα αρχικά στάδια μπορεί να επέλθει πλήρης ίαση με την βοήθεια της θεραπείας. Αντίθετα, σε προχωρημένο στάδιο οι ελπίδες για πλήρη αποκατάσταση του οργανισμού είναι πολύ λιγότερες.
- ▶ Δεν γνωρίζουμε πολλά για το ποια γονίδια ευθύνονται για την εκδήλωση του λεμφώματος Burkitt σε άτομα που προσβάλλονται από τον ιό EBV. Γίνονται πολλές έρευνες για να βρεθεί η αιτία εμφάνισης του λεμφώματος. Επιπλέον καταβάλλονται συνεχείς προσπάθειες για την βελτίωση της θεραπείας. Σε αυτό βοηθούν οι ίδιοι ασθενείς μέσω των κλινικών δοκιμών.

Βιβλιογραφία

- ▶ <http://www.emedi.gr/3236/loimwdhs-monopyrhnwsh>
- ▶ http://el.wikipedia.org/wiki/%CE%9B%CE%BF%CE%B9%CE%BC%CF%8E%CE%B4%CE%B7%CF%82_%CE%BC%CE%BF%CE%BD%CE%BF%CF%80%CF%85%CF%81%CE%AE%CE%BD%CF%89%CF%83%CE%B7
- ▶ http://medlabgr.blogspot.gr/2013/04/blog-post_5744.html
- ▶ <http://el.wikipedia.org/wiki/%CE%95%CF%81%CF%80%CE%B7%CF%84%CE%BF%CF%8A%CF%8C%CF%82>
- ▶ <http://www.bioneurologics.gr/astheneies/problhmata-proswpikoy-neyro/paresi-prosopikoy-loimodi-monopyrinosi/anosologia-iek.pblogs.gr/files/198937-Βιολογία%20Β-λεμφοκυτ.2.doc>
- ▶ http://www.iatronet.gr/article.asp?art_id=14801
- ▶ http://en.wikipedia.org/wiki/Epstein%E2%80%9393Barr_virus
- ▶ <http://www.dietup.gr/gynaika/ygeia/866.html>
- ▶ http://www.medlook.net.cy/article.asp?item_id=723
- ▶ Δημήτρης Μίσκος (2011), << Όλη η αλήθεια για τη λοιμώδη μονοπυρήνωση. >>, [Η πρώτη κοινωνική ιδιοσυντήρηση ημερίδα](#), Μάιος 2011
- ▶ http://www.iatronet.gr/article.asp?art_id=18452
- ▶ <http://www.healthpress.gr/diseases/%CE%BB%CE%BF%CE%B9%CE%BC%CF%8E%CE%B4%CE%B7%CF%82-%CE%BC%CE%BF%CE%BD%CE%BF%CF%80%CF%85%CF%81%CE%AE%CE%BD%CF%89%CF%83%CE%B7/>
- ▶ http://www.medlook.net.cy/article.asp?item_id=2067
- ▶ <http://www.paidiatros.gr/index.php?cid=3&id=457&st=2>
- ▶ http://www.dete.gr/news.php?article_id=86880
- ▶ http://thessbomb.blogspot.gr/2013/04/blog-post_5628.html
- ▶ <http://www.webmd.com/cancer/burkitt-lymphoma-prognosis-diagnosis-treatments>
- ▶ The Lancet, τόμος 314, τεύχος 8149 , σελίδες 936 - 938, 3 Νοεμβρίου 1979
- ▶ doi: 10.1016/S0140-6736 (79) 92627-8
- ▶ <http://tolinionews.blogspot.gr/2009/12/burkitts-lymphoma.html>
- ▶ <http://nursingpoint.wordpress.com/2013/02/18/%CE%BB%CE%AD%CE%BC%CF%86%CF%89%CE%BC%CE%B1-%CE%BC%CF%80%CE%AD%CF%81%CE%BA%CE%B5%CF%84-burkitts-lymphoma/>
- ▶ http://www.lymphomalife.net/en/home/carers_and_friends/carers_are_not_alone.html

Ευχαριστούμε
για την προσοχή σας.....

